

Μεσογαίας Νικόλαος: “Η Παναγία αποτελεί και πρότυπο ζωής και πηγή δυνάμεως”

[Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Μεσογαίας και Λαυρεωτικής](#)

Στο πρόσωπο της Παναγίας μας το οποίο μας δείχνει και μας δίνει τον δρόμο της θεώσεως αναφέρεται στο μήνυμά του για τον Δεκαπενταύγουστο ο [Μητροπολίτης Μεσογαίας και Λαυρεωτικής κ. Νικόλαος](#).

Ταπείνωση, παρθενική καθαρότητα, αφάνεια και σιωπή, το τον Θεόν τίκτειν, το απειρόγαμον, το αιεπάρθενον, είναι ορισμένα από τα χαρακτηριστικά τα οποία αναφέρονται στο πρόσωπο της Θεοτόκου και τα αναλύει στο μήνυμά του ο Σεβασμιώτατος ο οποίος σημειώνει για την περίοδο την οποία εισερχόμαστε από σήμερα ότι “Η Παναγία αποτελεί και πρότυπο ζωής και πηγή δυνάμεως με τη σκέπη των πρεσβειών της σε αυτήν την πορεία”.

“Να δώσει ο Θεός σε όλους, με αυτό το πνεύμα να υπάρχει ουσιαστική καρποφορία στις Παρακλήσεις μας και η Παναγία μητέρα μας και να μας λυτρώσει από τις

ανάγκες, τις θλίψεις, τους πόνους, τις καθημερινές δυσκολίες, κυρίως όμως να αποτελέσει για τον καθένα το μυστικό πρότυπο της εν χάριτι και εν πνεύματι άλλης ζωής. Αμήν!", εύχεται.

Αναλυτικά το μήνυμα του Σεβασμιωτάτου:

Τί μεγάλο πού είναι τὸ πρόσωπο τῆς Παναγίας μας! Μᾶς δείχνει τὸν δρόμο μᾶς δίνει καὶ τὸν τρόπο τῆς θεώσεως, τὸ πῶς δηλαδή μπορεί ὁ κάθε ἄνθρωπος νὰ φθάσει στὴν κατάσταση τῆς ὁμοιώσεως μὲ τὸν Θεό καὶ τῆς κοινωνίας μαζί Του. Ἡ Παναγία ἀποτελεῖ καὶ πρότυπο ζωῆς καὶ πηγὴ δυνάμεως μὲ τὴ σκέπη τῶν πρεσβειῶν της σὲ αὐτὴν τὴν πορεία. Πῶς ὅμως συμβαίνει κάτι τέτοιο;

Ὑπάρχουν ἑξι χαρακτηριστικὰ τὰ ὁποῖα ἀναφέρονται στὸ πρόσωπο τῆς Θεοτόκου.

Τὸ πρῶτο εἶναι **ἡ ταπείνωσή της**. Φαίνεται ξεκάθαρα κατὰ τὸν Εὐαγγελισμό, ἡ ἀπάντησή της στὸν Ἀρχάγγελο Γαβριήλ: «Ἰδοὺ ἡ δούλη Κυρίου, γένοιτό μοι κατὰ τὸ ρῆμά σου» (Λουκ. α' 38), δηλαδή ἡ ἄμεση παράδοσή της καὶ ὑποταγὴ στὸ ἀσύλληπτο καὶ ἀκατανόητο σὲ αὐτὴν θέλημα τοῦ Θεοῦ, ἐν πλήρει ταπεινώσει καὶ χωρὶς ἵχνος ἰδίου θελήματος.

Το δεύτερο ἰδίωμα τῆς Θεοτόκου εἶναι **ἡ παρθενικὴ καθαρότητά** της, ὅχι μόνο κατὰ τὸ σῶμα, ἀλλὰ γενικότερα στὴ ζωὴ της. Τὴν ἀποκαλοῦμε Παρθένο, παστάδα, ἄσπilon, ἀμόλυντον, ἄφθορον, ἄχραντον, ἀγνήν, ἀμώμητον κ.ο.κ. Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, στὴν ὁμιλία του στὰ Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου, περιγράφει αὐτὴν τὴν καθαρότητα τοῦ θεομητορικοῦ προσώπου καὶ μεταξὺ τῶν ἄλλων λέγει ὅτι δὲν μολύνθηκε οὔτε κἂν ἀπὸ τὴν κοσμικὴ γνῶση. Γι' αὐτὸ καὶ δὲν πῆγε σὲ σχολεῖο, ἀλλὰ ἐκπαιδεύθηκε περὶ τὰ πνευματικὰ μέσα στὸν ναό. Σπούδασε τὴν οὐράνια ἐπιστήμη καὶ σοφία στὸ πανεπιστήμιο τοῦ ἱεροῦ. Δὲν μολύνθηκε ἀπὸ τὶς συνομιλίες, ἀπὸ τὴν ἀναστροφή, ἀπὸ τὴν παχύτητα τῆς κοσμικῆς ἐπικοινωνίας, ἀλλὰ ἔζησε μέσα σὲ ὅλη αὐτὴ τὴν ἀπόλυτη ἡσυχία, τὴν ἀπόλυτη ἀφάνεια.

Καὶ αὐτὸ μᾶς φέρνει στὸ τρίτο στοιχεῖο τῆς Θεοτόκου· τὴν **ἀφάνεια καὶ τὴν σιωπὴ της**. Εἶναι χαρακτηριστικὸ ὅτι μέσα στὰ Εὐαγγέλια δὲν ἐμφανίζεται σχεδὸν καθόλου τὸ πρόσωπο τῆς Θεοτόκου. Μάλιστα στὸ κατὰ Μᾶρκον Εὐαγγέλιο δὲν ὑπάρχει οὔτε ἓνας ὑπαινιγμὸς περὶ τῆς ὑπάρξεως καὶ τῆς ζωῆς της, ἐνῶ στὸ κατὰ Ματθαῖον καὶ στὸ κατὰ Λουκᾶν, τὸ ὁποῖον ἔχει τὰ περισσότερα στοιχεῖα, γίνονται ἐντελῶς φειδωλὲς ἀναφορές, κυρίως γιὰ τὸ γεγονὸς τῆς γεννήσεως τοῦ Κυρίου. Στὸ κατὰ Ἰωάννην ἀναφέρεται μόνο ἡ συνομιλία της μὲ τὸν Κύριο κατὰ τὴ στιγμή τοῦ θαύματος τῆς Κανᾶ, καθὼς καὶ ὁ διάλογος τοῦ Κυρίου μὲ τὸν Ἰωάννη καὶ τὴν Παναγία ἐπὶ τοῦ σταυροῦ: «γύναι, ἴδε ὁ υἱός σου, εἶτα λέγει τῷ μαθητῇ ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου» (Ἰω. ιθ´ 26, 27). Τέλος ὑπάρχει καὶ μία ἀναφορὰ στὴν «Μητέρα τοῦ Ἰησοῦ» πάλι ἀπὸ τὸν Λουκᾶ στὶς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων (Πρ. α´ 14), ἐνῶ ὁ ἀπόστολος Παῦλος δὲν ἀναφέρει οὔτε μία λέξη.

Τόσο ἀφανῶς πέρασε τὸ πρόσωπο τῆς Θεοτόκου, ὄντας ὅμως πανίσχυρος καταλύτης τῆς θείας οἰκονομίας στὴ ζωὴ τῆς ἀνθρωπότητος. Οὔτε λόγια πολλὰ εἶπε, οὔτε ἐντάσεις δημιούργησε, οὔτε ἀποδείξεις θέλησε νὰ δώσει περὶ τῆς θεότητος τοῦ Κυρίου μετὰ τὴν σταύρωση καὶ τὴν Ἀνάστασή Του. Ἐζήσε ἐντελῶς ἀπαλά, ὅπως μᾶς λένε στὸ συναξάρι της οἱ βιογράφοι της, γιὰ λίγα ἀκόμη χρόνια. Τὴν ἐντελῶς ἀθόρυβη ζωὴ της ἀκολουθεῖ ὁ σεισμὸς τῆς κοιμήσεώς της, τῆς θαυμαστῆς ἀναχωρήσεώς της ἀπὸ αὐτὸν τὸν κόσμο, μὲ τὴ συγ-κέντρωση τῶν ἀποστόλων «θεαρχεῖω νεύματι».

Τὸ τρίτο λοιπὸν ἰδίωμα τῆς θεομητορικῆς ζωῆς καὶ τὸ χαρακτηριστικὸ τοῦ ἀνθρώπου ποὺ θέλει νὰ βαδίσει τὴν ὁδὸ πρὸς τὴν ἔνωση μετὰ τοῦ Θεοῦ, εἶναι ἡ ἀφάνεια καὶ ἡ μυστικὴ σιγὴ καὶ σιωπὴ.

Υπάρχουν καὶ ἄλλα τρία ποὺ ἀπλὰ θὰ τὰ ἀναφέρω δανειζόμενός τα ἀπὸ χαρακτηριστικὰ ὀνόματα ποὺ ἡ Ἐκκλησία τῆς ἔχει δώσει. Τὸ ἓνα εἶναι Θεοτόκος, τὸ δεύτερο εἶναι ἀπειρόγαμος καὶ τὸ τρίτο εἶναι ἀειπάρθενος.

Ἐνα λοιπὸν εἶναι τὸ ἰδίωμα τῆς Θεοτόκου, **τὸ τὸν Θεὸν τίκτειν**, τὸ νὰ γεννήσει τὸν Χριστό. Αὐτὸ καλεῖται ὁ κάθε πιστὸς νὰ κάνει στη ζωὴ του, μυστικῶς νὰ γεννᾷ τὸν Χριστό, νὰ ἀποτελεῖ «ἐπιστολὴν Χριστοῦ γινωσκομένην καὶ ἀναγινωσκομένην ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων» (Β΄ Κορ. γ΄ 2).

Τὸ δεύτερο ἰδίωμα εἶναι **τὸ ἀπειρόγαμον**, τὸ ὁποῖο σημαίνει ὅτι δὲν εἶχε πεῖρα τοῦ γάμου, δὲν εἶχε συνάφεια συζυγικὴ γιὰ νὰ φέρει στὴ ζωὴ τὸν Χριστό. Κατ' ἀνάλογο τρόπο καὶ κάθε πιστός, ὁ ὁποῖος θέλει νὰ ζήσει τὴ ζωὴ τοῦ ἑξαγιασμοῦ του καὶ νὰ περάσει στὴν κατάσταση τῆς θεώσεως, πρέπει νὰ γίνεται κατὰ τὸ ἀνθρώπινον μέτρο, ὅπως λένε οἱ πατέρες, «ἄπειρος» τῆς φύσεως, δηλαδὴ αὐτεξου-σίως νὰ μετέχει κατὰ τὸ δυνατόν λιγότερο τῶν φυσικῶν ὁρμῶν, τῶν φυσικῶν καταστάσεων ἀκόμη καὶ τῶν αἰσθήσεων. Ἡ ἀπειρία τῆς φύσεως, ἡ ἐλευθερία ἀπὸ τὴ φυσικὴ παχύτητα, ὁδηγεῖ στὴν ἐμπειρία τῆς χάριτος.

Καὶ τὸ τελευταῖο στοιχεῖο, **τὸ ἀειπάρθενον**, ἡ μονιμότης τῆς χάριτος. Ἡ Παναγία δὲν ἦταν παρθένος μόνο μέχρι τὴ γέννηση, ἀλλὰ παρέμεινε καὶ «μετὰ τόκον παρθένος», ὅπως λένε τὰ τροπάρια. Παρέμεινε συνεχῶς παρθένος, αὐτὸ θὰ πεῖ ἀεί-πάρθενος. Αὕτὴ ἡ μονιμότητα τῆς κατάστασης τῆς χάριτος εἶναι τὸ τελευταῖο στοιχεῖο, ποὺ θὰ μπορούσε νὰ ἀποτελέσει προτύπωση καὶ τῆς δικῆς μας ὁδοῦ πρὸς τὴ θέωση.

Ἄν ἔτσι ζήσουμε κι ἐμεῖς μὲ τὸ ὑπόδειγμα τῆς Θεοτόκου, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ταπείνωσή της, τὴν παρθενικὴ καθαρότητά της, τὴν ἀφάνεια, τὴ μυστικὴ σιωπὴ καὶ σιγὴ της, ἀλλὰ καὶ ἂν μπορέσουμε νὰ μετᾶσχουμε τοῦ μυστηρίου καὶ τῆς κατὰ-στάσεως τοῦ νὰ γεννοῦμε τὸν Θεὸ μέσα μας, τοῦ νὰ εἴμαστε κατὰ τὸ δυνατόν ἄπειροι τῆς φύσεως, δηλαδὴ ἀνεπηρέαστοι ἀπὸ τὴν ὑποδούλωση σὲ αὐτήν, καὶ τοῦ ἀεί, δηλαδὴ πάντοτε, μετέχειν τῆς χάριτος, θὰ ἀξιωθοῦμε κι ἐμεῖς ἀπὸ αὐτὸν τὸν κόσμον νὰ βιώσουμε μυστικῶς τὴν ἔνωσή μας μὲ τὸν Θεό, νὰ μετέλθουμε τῆς καταστάσεως τῆς μετὰ τοῦ Θεοῦ κοινωνίας δηλαδὴ τῆς θεώσεως.

Καὶ ὅταν κάποτε θὰ ἔλθει καὶ ὁ δικός μας θάνατος, τότε δὲν θὰ εἶναι τέλος, ἀλλὰ κοίμησις, ὕπνος καὶ μετᾶστασις ἀπὸ τὰ παχέα πρὸς τὰ λεπτότερα, ἀπὸ τὰ πρόσκαιρα πρὸς τὰ αἰώνια, ἀπὸ τὰ ἀνθρώπινα στὰ θεϊκά, ἀπὸ τὰ φθαρτὰ στὰ ἄφθαρτα.

Νὰ δώσει ὁ Θεὸς σὲ ὅλους, μὲ αὐτὸ τὸ πνεῦμα νὰ ὑπάρχει οὐσιαστικὴ καρποφορία στὶς Παρακλήσεις μας καὶ ἡ Παναγία μητέρα μας καὶ νὰ μᾶς λυτρώσει ἀπὸ τὶς ἀνάγκες, τὶς θλίψεις, τοὺς πόνους, τὶς καθημερινὲς δυσκολίες, κυρίως ὅμως νὰ

ἀποτελέσει γιὰ τὸν καθένα τὸ μυστικὸ πρότυπο τῆς ἐν χάριτι καὶ ἐν πνεύματι
ἄλλης ζωῆς. Ἀμήν!

Κεντρικὴ φωτογραφία: Σπύρος Θεοδ. Κουτσοχρήστος